

Statens vegvesen

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum

3502 HØNEFOSS

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Arne Tovslid / 32214332

Vår referanse:
22/55465-15

Deres referanse:

Vår dato:
13.11.2023

Innsigelse – Kommuneplanens arealdel 2023 – 2035 – Ringerike kommune

Statens vegvesen har med hjemmel i PBL § 5-4 innsigelser til planforslaget begrunnet i statlig sektoransvar, da nye områder lett fører til uheldig byutvikling, og som statlig fagmyndighet i veg- og trafikkspørsmål på grunn av manglende KU for våre ansvarsområder. Statens vegvesen forutsetter at det gjennomføres ny KU og nytt offentlig ettersyn av planforslaget. Statens vegvesen forbeholder seg rett til å fremme innsigelse til foreslåtte arealbruksendringer etter at forslagene er tilstrekkelig konsekvensutredet. Mer detaljerte merknader nedenfor.

Statens vegvesen fremmer også innsigelse på grunn av konflikt med nye veglinjer (FRE16 og E16 Nymoene-Eggemoen).

På grunn av konflikten med FRE16 fremmer Statens vegvesen også innsigelse på vegne av Nye Veger AS.

Vi forutsetter ny uttale fra Statens vegvesen før kommunal egengodkjenning.

Statens vegvesen viser til brev fra kommunen 11.09.2023 om offentlig ettersyn, samt dokumenter oversendt til planforum møte avholdt 12.10.2023.

Statens vegvesen har ansvar for å sørge for at føringer i Nasjonal Transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplan, vegloven med forskrifter og vegnormaler, samt de nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i den kommunale arealplanleggingen. Vi uttaler oss som forvalter av riksveg på

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Dr. Hansteins gate 13
3044 Drammen

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

vegne av Staten og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport. Statens vegvesen sitt sektoransvar for vegnettet betyr at Statens vegvesen har et overordnet ansvar for at trafikksikkerhet, klima og miljøhensyn og helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som berører samferdsel. Innsigelser fra Nye Veger AS (NVAS) i vegspørsmål skal formelt fremmes av Statens vegvesen.

Frist for uttale er i henhold til avtale med Statsforvalteren utsatt til 20. november. En del tidligere områder avsatt til bolig eller annen utbygging inntil riksvegnettet er nå foreslått tatt ut av kommuneplanen og avsettes til LNF-formål. Dette mener vi er svært positivt i planforslaget. Det slås også fast i planbeskrivelsen at kommunen har store boligreserver innen kommunen allerede.

Som forvalter av riksveg har vi nedstående innsigelser, og merknader som gjelder nye forretningsområder med fare for uheldig byspredning er også som statlig sektormyndighet for Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging:

Veglinjer.

Det foreligger statlig godkjent reguleringsplan for ny veg og bane – Fellesprosjektet ny Ringeriksbane og ny E16 (prosjektet FRE16). Det er foreslått flere næringsområder inntil FRE16 i området Prestmoen, som delvis er vist i strid med den godkjente statlige reguleringsplanen. Den statlige planen berører også av hensynssoner bl.a. H310 og H720. Det framgår heller ikke at planen for FRE16-prosjektet skal gjelde foran kommuneplanen. Konsekvensene nye næringsområder vil ha for den statlige planen er ikke utredet.

Det fremmes med dette innsigelse mot manglende hensyn til den statlige reguleringsplanen.

E16 Eggemoen – Nymoen. Her foreligger det en vedtatt kommunedelplan. Ny veg lå inne som båndlagt areal for framtidig regulering av ny riksveg, for fullføring av omkjøringsveg rundt Hønefoss by. Ny riksveg er viktig blant annet for å unngå at riksvegen som nå må tangere Hønefoss sentrum via «Gummikrysset» og Eggemobakkene – som har dårlig trafikksikkerhet og utfordrende vedlikehold vinterstid. Korridoren for ny riksveg skulle videreføres i denne kommuneplanen, men er i stedet tatt ut av kommuneplanen.

Konsekvensene av å utelate kommunedelplanen er ikke utredet.

Vi fremmer innsigelse mot at kommunen har tatt denne veglinjen ut av kommuneplanen, og krever denne tatt inn i planen igjen – som juridisk veglinje med 100 m byggegrenser.

Utbyggingsområder:

Forretning/næring:

Statens vegvesen har tidligere fremmet innsigelse mot reguleringsplan for flere av de nye næringsområdene og nye forretningsområdene, der innsigelsene enda ikke er avklart. Statens vegvesen legger til grunn at innsigelser til reguleringsplaner som ikke er avklart, skal avklares på vanlig måte og at disse ikke tas opp gjennom denne kommuneplanrevisjonen. Vi viser til behandlingen av disse planene. Dette gjelder områdene Kilemoen/Follummoen, Hvervenmoen og Hallingby. På Hvervenmoen er det i tillegg foreslått et næringsområde NÆ_N1 som trolig vil gi uheldig belastning av krysset med E16. Ved Kilemoen/Follummoen er det også foreslått nye næringsområder NÆ_N5, NÆ_N6, NÆ_N7, NÆ_N8 og NÆ_N9.

Innsigelse fremmes også mot disse områdene i kommuneplanen på grunn av manglende konsekvensutredning og inntil spørsmålet om framtidig kryss er utredet og avklart.

I tillegg til Hvervenmoen og Hallingby, er det nå foreslått to nye forretningsområder FOR_N1 (Børdalsmoen) og FOR_N2 (Risesletta), men med en begrensning til handel med «plasskrevende handel». Vi fremmer også innsigelse mot disse områdene, der de trafikkmessige forholdene ikke er utredet og områdene ligger for seg selv uten tilfredsstillende lokal tilknytning. Disse områdene mener vi lett fører til uheldig byspredning med forretningsvirksomhet som bør legges til bysentrum, særlig da bestemmelsene heller ikke er tydelige nok i forhold til detaljvarehandel.

Vi har innsigelse mot disse områdene på grunn av manglende konsekvensutredning.

Det er foreslått nye næringsområder på/ved Hvalsmoen NÆ_N3 og NÆ_N4. De trafikkmessige konsekvensene av disse er ikke utredet i planforslaget. Antakelig må eventuell utvikling av disse områdene ha rekkefølgebestemmelse om å avvete ny riksveg E16 Eggemoen – Nymoen.

Vi fremmer innsigelse mot disse områdene på grunn av manglende konsekvensutredning.

Ved Nymoen er det foreslått en utvidelse av næringsområdet NÆ_N24. Dette næringsområdet ligger inntil E16, og har i dag en uheldig atkomst via en eksisterende begrensende undergang under E16. **Konsekvensene av en slik utvidelse er ikke avklart i planforslaget, og vi reiser derfor også innsigelse mot dette området på grunn av manglende konsekvensutredning.**

På Sokna er det lagt inn et næringsområde T_N7, samt to områder for kombinerte formål KBA_N10 og KBA_N11 (Tyttebærmoen). Konsekvensene av disse områdene for riksvegen rv. 7 i Sokna sentrum er ikke avklart. **Vi har innsigelse mot områdene på grunn av manglende konsekvensutredning.**

På Hallingby er det lagt inn et nytt område for sentrumsformål SF_N6. Dette ligger innenfor byggegrensene til riksvegen E16 og er utsatt for støy og annen forurensing og de trafikkmessige konsekvensene er ikke avklart i planforslaget. **Vi fremmer innsigelse mot planforslaget på grunn av manglende konsekvensutredning.**

På Nes i Ådal er det også foreslått en utvidelse med et næringsområde, NÆ_N13. **Konsekvensene er ikke utredet og vi fremmer innsigelse mot dette området på grunn av manglende konsekvensutredning.**

De nye utbyggingsområdene ved Prestmoen KBA_N4, KBA_N5 og KBA_N6 er ikke utredet tilfredsstillende i forhold til våre ansvarsområder. Heller ikke KBA_N8 er utredet trafikkmessig. Det er videre uklart i bestemmelsene til planen hva områdene «KBA_N» og «ABA_N» (planbeskrivelsen: slamdeponi?) skal benyttes til. Framtidig(e) vegtilknytning(er) framgår ikke av plankartet, det er ikke utredet hva som trengs av vegtiltak i den forbindelse, og det er heller ikke utredet hva disse områdene vil ha å si for videre utvikling av byen Hønefoss. Vi viser ellers til kommentarene som gjelder «Veglinjer» og «Bestemmelser».

Vi fremmer innsigelse mot disse områdene også på grunn av manglende konsekvensutredning.

Etter konsekvensutredning er utført vil Statens vegvesen ta stilling til om vi har innsigelse til næringsområdene.

Boliger:

Et boligområde på Nymoen B_N24 Store deler av boligområdet ligger innenfor byggegrense på 50 m fra riksvegen, og er utsatt for trafikkstøy og annen forurensing. Boligområdet må forutsettes avgrenset med bedre avstand til riksvegen. Atkomst til boligområdet er heller ikke avklart i forslaget til kommuneplan – det kan ikke påregnes tillatt noen ny atkomst direkte fra riksvegen. **Vi har innsigelse mot boligområdet slik dette nå er plassert og på grunn av manglende konsekvensutredning.**

Et boligområde ved Hensmoen B_N33 ligger også nær dagens E16 og også nær traseen for ny E16 Nymoen – Eggemoen. Konsekvensen av et nytt boligområde så tett inntil eksisterende og korridoren for en ny riksveg er ikke avklart i kommuneplanen, og **vi fremmer derfor innsigelse mot dette området på grunn av manglende konsekvensutredning.**

Et boligområde på Tyrstrand B_N74.1 ligger for nær inntil riksvegen rv. 350. Store deler av boligområdet ligger innenfor byggegrense på 50 m fra riksvegen, og er utsatt for trafikkstøy og annen forurensing. Boligområdet må forutsettes avgrenset med bedre avstand til riksvegen. Atkomst til boligområdet er heller ikke avklart i forslaget til kommuneplan – det kan ikke påregnes tillatt noen ny atkomst direkte fra riksvegen. **Vi har innsigelse mot boligområdet slik dette nå er plassert og på grunn av manglende konsekvensutredning.**

Nytt boligområde ved Hjelle (nummer på området er uleselig) ligger innenfor byggegrense på 50 m fra riksvegen, og er utsatt for trafikkstøy og annen forurensing. Boligområdet må forutsettes avgrenset med bedre avstand til riksvegen. Atkomst til boligområdet er heller ikke avklart i forslaget til kommuneplan – det kan ikke påregnes tillatt noen ny atkomst direkte fra riksvegen. **Vi har innsigelse mot boligområdet slik dette nå er plassert og på grunn av manglende konsekvensutredning.**

Sentrum:

Det er foreslått grenser for indre og ytre sentrumssoner for hvert av områdene: Hønefoss, Haugsbygd, Heradsbygd og de andre tettstedene – hvor det for indre sone defineres en sone som nullvekstsoner for personbiltrafikk. I Ytre sentrumssoner skal en ha lavere utnyttelsesgrad, men med krav til mobilitetsplan i bestemmelsene. Mobilitetsplanen har bare krav om at utbyggingsprosjektene skal redegjøre for transportomfanget, samt redegjøre for eventuelle tiltak for å motvirke vekst i personbiltrafikken. Grensen for indre sentrumssone er etter vårt syn satt altfor snevert. Nasjonalt er det et mål om nullvekst i personbiltrafikken i byene. For å utnytte potensialet for endring fra personbiltrafikk til kollektiv, sykling og gange vil det være nødvendig å se hele byen under ett, også inklusive de nærmeste bolig-satellittene; Haugsbygd og Heradsbygda – der det for framtida bør legges til rette for mindre bilbruk til/fra Hønefoss sentrum.

Vi fremmer innsigelse mot denne snevre grensen for nullvekstsone i Hønefoss by.

Vi ser det som uheldig å definere en sentrumssone i Nes i Ådal med riksveg E16 som deler sentrum i to. Eventuell videre utbygging vil måtte ta hensyn til store byggegrensener for riksvegen. For Sokna og Tyristrand er det også uheldig å definere slike sentrumssoner. Den gamle reguleringsplanen for Tyristrand hadde regulert omkjøringsveg som premisse for utbygging av sentrum – denne omkjøringsvegen bør vurderes tatt inn igjen i samsvar med gjeldende reguleringsplan. Dette er planfaglige råd.

Bestemmelser:

Vi forutsetter at statlig reguleringsplan for FRE16 skal gjelde foran kommuneplanen – som vedtak, vedtak om rangordning jfr. § 1–5 og bestemmelser om at reguleringsplanen for FRE16 skal gjelde fullt ut eventuelt at hele området til reguleringsplanen tas ut av kommuneplankartet.

Retningslinjen til punkt 6.5 «plasskrevende handel» synes å åpne for annen detaljvarehandel enn: Biler, landbruksmaskiner, trelast og hagesentre. Retningslinjer er ikke juridisk bindende, men **vi har innsigelse til bestemmelsen punkt 6.5 hvis retningslinjen har form som en bestemmelse og praktiseres av kommunen som en bestemmelse. Statens vegvesen forbeholder seg rett til å ha innsigelse mot senere reguleringsplaner som åpner for slik annen detaljvarehandel.**

Nye Veger AS (NVAS):

Nye veger har bedt om at det fremmes innsigelser mot deler av kommuneplanen som er i konflikt med Statlig reguleringsplan for Ringeriksbanen og E16 Høgkastet–Hønefoss (FRE16). NVAS forutsetter at reguleringsplanen for FRE16 skal gjelde foran kommuneplanen. Vi viser til vedlagte uttalelse fra NVAS datert 10.10.2023. Statens vegvesen har de samme merknadene om forholdet til prosjektet FRE16 og de nye utbyggingsområdene.

Vi fremmer altså innsigelse også på vegne av NVAS.

Konklusjon:

Statens vegvesen har med hjemmel i PBL § 5–4 innsigelser til planforslaget begrunnet i statlig sektoransvar, da nye områder lett fører til uheldig byutvikling, og som statlig fagmyndighet i veg- og trafikkspørsmål på grunn av manglende KU for våre ansvarsområder. Det foreligger heller ikke en samlet utredning av kommuneplanens samlede virkning for veg- og trafikkforhold (eksisterende områder sett i tillegg de nye foreslåtte områdene). Statens vegvesen forutsetter at det gjennomføres ny KU og nytt offentlig ettersyn av planforslaget. Statens vegvesen forbeholder seg rett til å fremme innsigelse til foreslåtte arealbruksendringer etter at forslagene er tilstrekkelig konsekvensutredet. Mer detaljerte merknader nedenfor.

Statens vegvesen fremmer også innsigelse på grunn av konflikt med nye veglinjer (FRE16 og E16 Nymoene–Eggemoen).

På grunn av konflikten med FRE16 fremmer Statens vegvesen også innsigelse på vegne av Nye Veger AS.

Statens vegvesen har innsigelse mot kommuneplanen, både som statlig sektormyndighet og som vegmyndighet for riksvegene i området, og det forutsettes ny uttale fra oss før eventuell egengodkjenning av planen i kommunen.

Statens vegvesen Transport og samfunn
Med hilsen

Fred Anton Mykland
Avdelingsdirektør

Anders Olav Thune Hagerup
Seksjonsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Vedlegg: 1

Likelydende brev sendt til
RINGERIKE KOMMUNE, Postboks 123 Sentrum, 3502 HØNEFOSS
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN, Postboks 325, 1502 MOSS

Kopi
BaneNorSF,
NYE VEIER AS, Kjøita 6, 4630 KRISTIANSAND S
VIKEN FYLKESKOMMUNE, Postboks 220, 1702 SARPSBORG